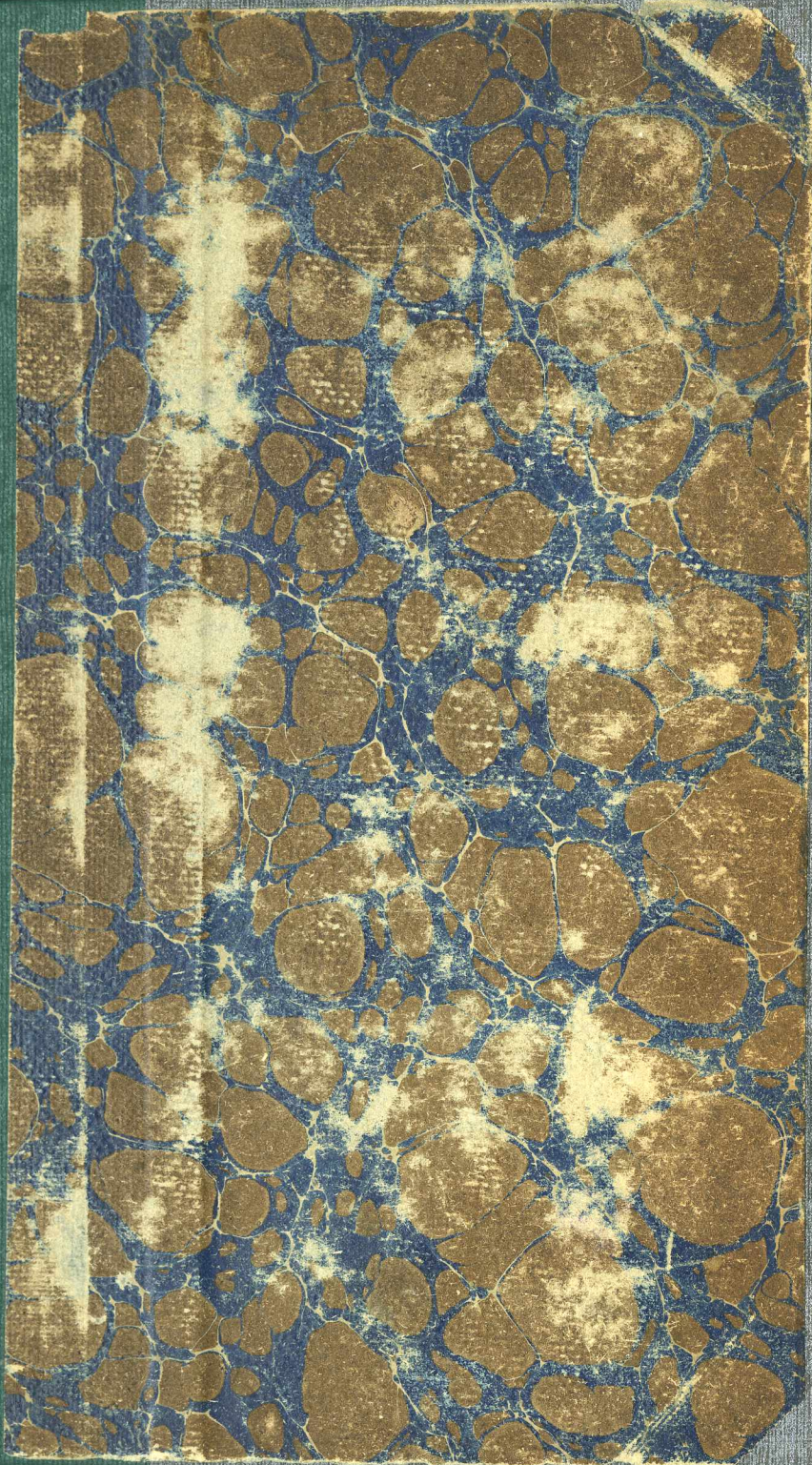
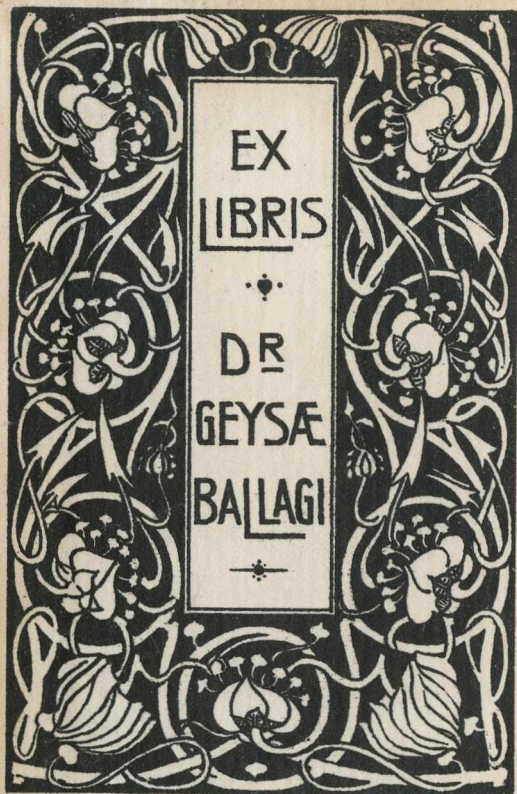

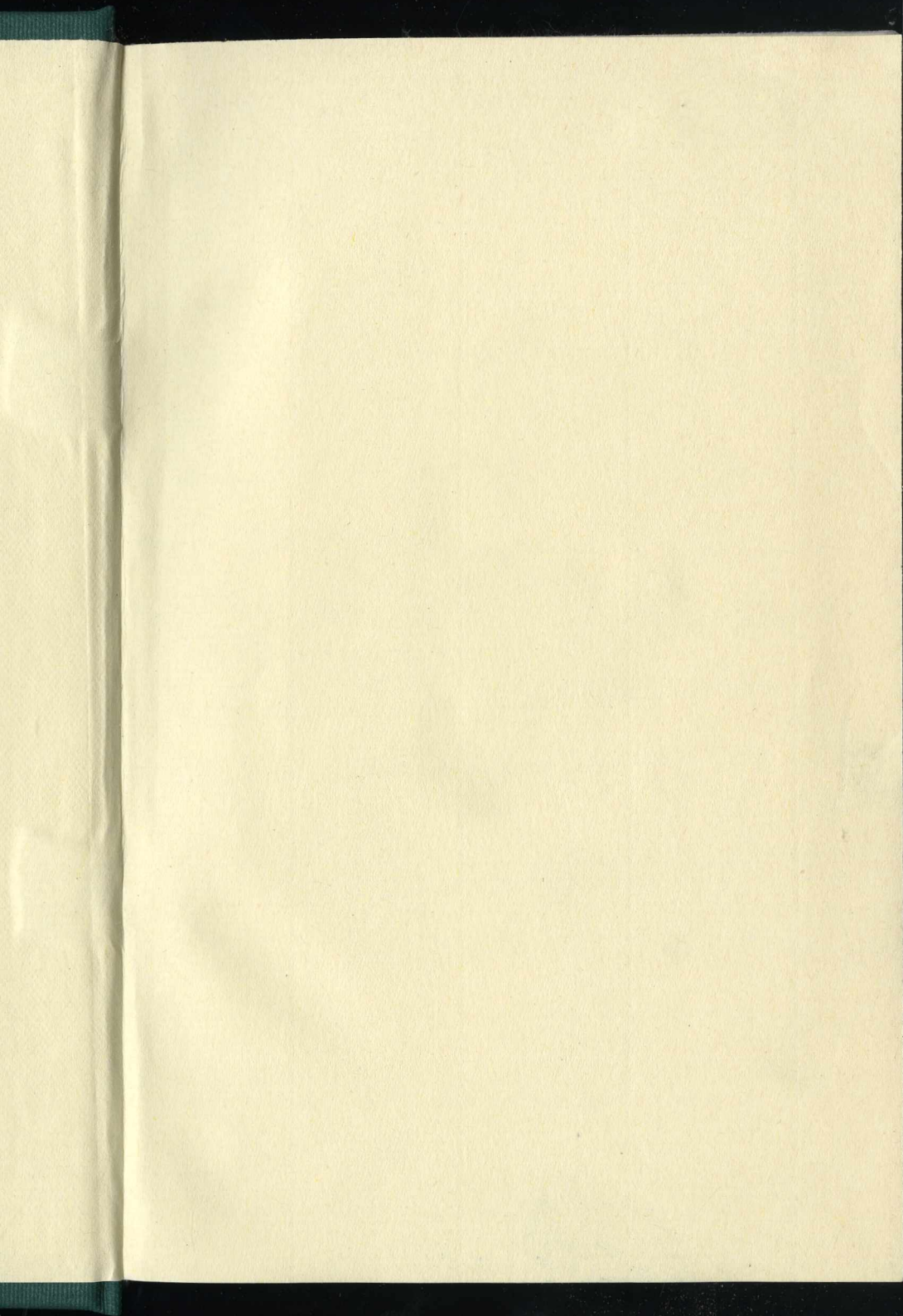
Politikai
röpiratok.

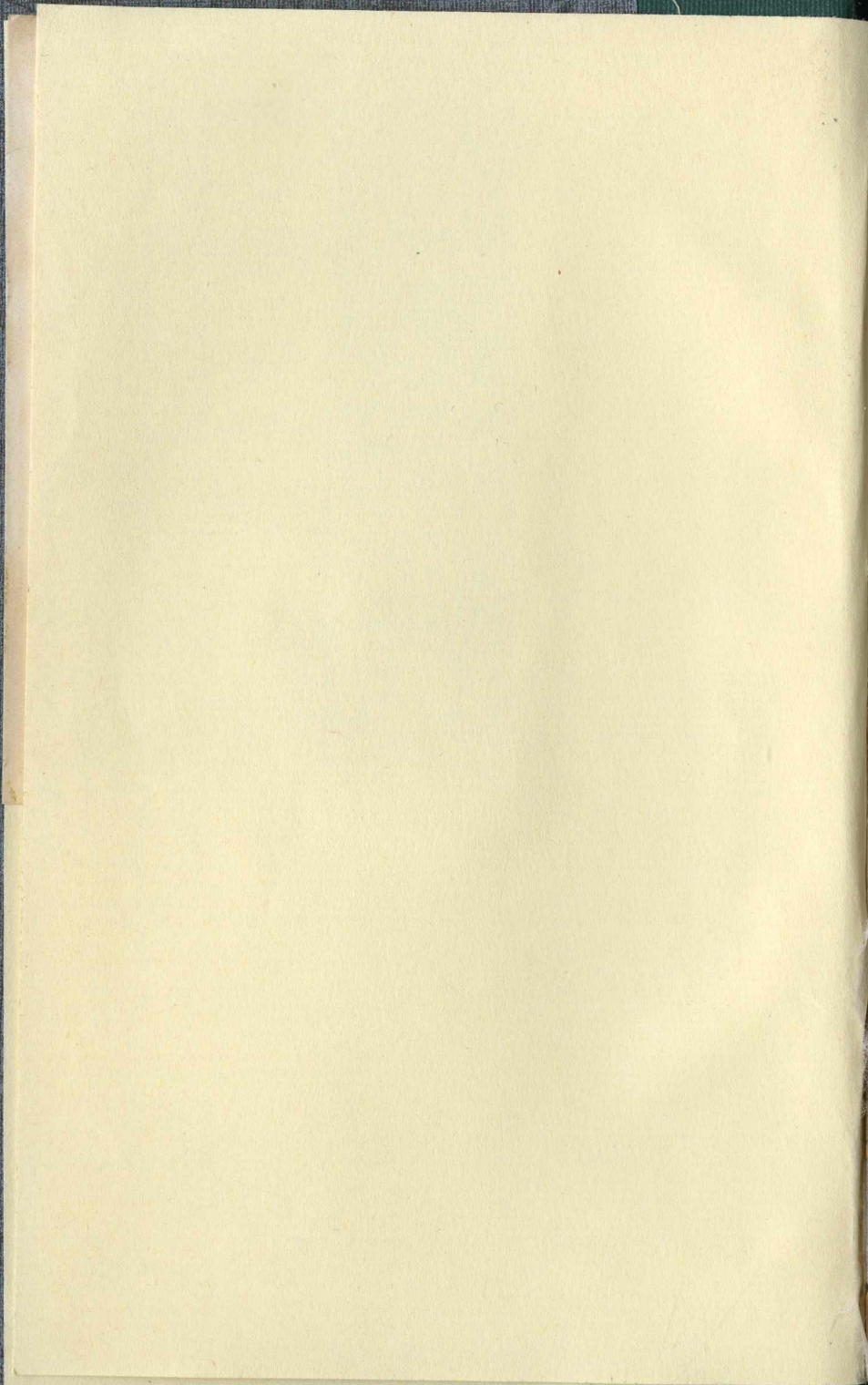
113.

EX
LIBRIS
•◆•
DR
GEYSÆ
BALLAGI
◆◆◆

- Tünnö bänat ei fakand' ööm. Dömötör Päl. 1825.
 Tolvaläk-insevitkelek Sr. treckenji T. Hibel cinn' aumtjäähör. Egn karafi. 1831.
 Rövrid ästekerä-jawallat mikhä lälhe värmegge tiätjät nyugalomba tenni? 1836.
 Besidek, midän Wrovis János tiati sähät elfjalnä. 1836.
 Altalános politikai polgár-ABC. 1848.
 Rechts oder Links. 1869.
 Polgári vallás várlata. Eüthy Károly. 1869.
 8. Nyilt sio' Mako värssa lakosaihor. Baross Lándor. 1869.
 Mako kövekvalasulo' polgáraihor. Dobca Sámuel. 1869.
 10. Teetven' siorat Bodnykör válasulo'-polgáraihor. Bajusz József. 1871.
 11. Vireinkööl. Kovacsay János. 1875.
 12. A körelmült littaiöl. Két kötetben. 1878/79.

- 1.) 0010006 816970
2.) 0010006 816987
3.) 0010006 816994
4.) 0010006 817007
5.) 0010006 817014
6.) 0010006 817021
7.) 0010006 817038
8.) 0010006 817045
9.) 0010006 817052
10.) 0010006 817069
11.) 0010006 817076
12.) 0010006 817083
b.) 0010006 817113

113
923

S Z Ü N Ö B Á N A T

ÉS

F A K A D Ó Ö R Ö K .

Dömötör Pál

1.

P e s t e n ,
Petrócai Trattner Mátyás' betüivel.
1825.

113.

1882

W. W. W. W. W.

W. W. W. W. W.

W. W. W. W. W.
1882

S Z Ü N Ö B Á N A T

É S

F A K A D Ó Ö R Ö N C ,

M E L L Y E T

M É L T Ó S Á G O S R A D V Á N Y I G R Ó F

G Y Ö R Y F E R E N C Z Ú R ,

Ő C S Á S Z Á R I É S A P O S T O L I K I R Á L Y I F E L -
S É G E K A M A R Á S A , É S T A N Á C S O S A , 1 8 2 5 - d i k
E S Z T E N D E I M Á J U S N A K 3 0 - d i k N A P J Á N ; T E -
K I N T E T E S N E M E S B Á C S É S B O D R O G E G Y -
G Y E S Ü L T V Á R M E G Y É K ' F Ő I S P Á N Y I S Z É K É -
B E V A L Ó F É N Y E S I K T A T Á S Á N A K A L K A L -
M Á V A L

É R Z E T T

D Ö M Ö T Ö R P Á L ,

T E K I N T E T E S N E M E S T O L N A , B A R A N Y A , É S A '
F E L L Y E B B E M L I T E T T B Á C S B O D R O G V Á R M E G Y É K '
T Á B L A B I R Á J A .

Quis Desiderio sit pudor aut modus
Tam cari Capitis? - - -

- - - - -
- - - - -
Multis Ille Bonis flebilis occidit

- - - - -
- - - - -
- Sed levius fit patientia.
Quidquid corrigere est nefas.

Horat.

Lucem redde Tuae Dux bone Patriae;
Instar veris enim Vultus ubi tuus
Affulsit, Populo gratior it dies,
Et soles melius nitent

Horat.

- - - - - trementi
Carmina ducebam qualiacunque manu
(Ovid.)

Sit gratus parvus Labor
(Tibull.)

Cum non operosa parvus Carmina fingo
(Horat.)

LÁTÁM a' Gözt Helen-Földi Hegynek ormán
Harmad' Évi Május Hóban útzomban,
És már szinte Pestnek tájjára juttomban
Felfelé szivódni egy másik Hegy formán.
Látám miként terült a' magosdan széllyel,
Mint árnyékolta be az alkonyodásra
Már hanyatlott Napot, mint tódult egymásra
Az abból testesült Felleg. — Majd veszéllyel,
Mondék, rohan e' le Mátyásnak Várára,
A' Bor termő Hegyre jég záporát ontja,
És a' nem rég fakadt szöllöt öszve rontja.
Hanem feszesebben nézvén át Budára,
Látám, hogy a' Bércznek avas háta megül
Már derül, 's a' korom festette Felhő át
Duna felett Pestre egyenes útat vát
'S Báró Podmaniczky Háza felett megüll.

Borzasztó Látomány! mi célja van ennek?

Valyon e' fekete Alakban nem Áte, 1)

Az a' veszélyt szülő, burkozott-é? Hát e'

Khaóz zavaréki már tovább nem mennek? —

Míg szólok: —Jezrael a' Halál Angyala

Ki lépven, e' Virtus' Házára leszállott,

'S a' beteg Bárónak Ágyánál megállott.

Int — és Ez, a' ki volt, már többé nem vala. 2)

Oh vas végzet! Hát e' nagy Ember Erköltse

Nem kérlelhete meg? hisz' ezzel Sequana

Kérkede, hogy nála mint Követtel bána.

Ez volt Európának szemén szedett Böltse; 3)

Ez volt a' Királynak titkos Tanátsosa;

Erre volt bizva Báts Vármegye Kormányja;

Erre Dánia is érdem Czimet hánya;

Ez volt a' Természet Búvára okossa; 4)

Mert annak Fő-Papja Linné, serdült koránn

Már ki tárta néki az ő Szent Templomát,

Hogy egyenest járván Útmutató nyomát

Menjen az elrejtett Kincsek hosszú során.

Oh hát már illy fényes sajátság se mentő

Az Enyészettől? hát nints kifogás? — Dördült

Erre az Ég, és le ilyen szózat gördült

Ne sirj, ne epekedj! Jubilálni ment Ő.

E' Hangra felvetém szemem, hát már tenta
Hépe a' Felhőnek eltűnt, 's nyiladozott
Egymás után a' Vill' 's a' Menny aranyozott
Hárpitja terengett; 's Podmaniczky fent a'
Kerubok Szárnyain, körül övedezve
A' mindenhatónak Kegyelete által
Sebes folyamatban az aetheren által
Repült, szivárványtól fellyűrül fedezve.
Taps taps!! E' nagy Ember már most nagyobb léssen,
Le sorvadván róla, a' mi nem Mennyei,
A' sírba foszolván salakos szennyei,
Ő az Ég Lakosi sorában Helyt vészen. —
De még is óh még is!! maga a' Természet
A' Felhők rostjain bő könnyet hullatott,
'S minden Homlokokra keserű bánatot
Fűzött e' nem reménylt 's nem kívánt enyészet.
És kivált a' mindent tehető Leánya
The mis keservében nem tudja mit tégyen:
Marad é tovább is e' Földön, vagy méggen
Az Égre? Szívében kétségeket hánya;
És ülvén a' nagy Holt sírjára, könnyökkel
Támogatva fejét — 's haját szélnek szóra,
És Testén le fojó Selymét tépve, torva
Szemekkel panaszol illy könny Özőnökkel:

Minék nékem a' Föld 's Bács Bodrog Vármegye?
Duna Tisza Partja mit késlettet? — Megyek
Fel az Égre, mivel már mást mit is tegyek,
Minthogy Podmaniczky nints, nints az Ég kegye,
Oda van Törvényim Örje; Fő Ispánja
Bács Vármegyének, ki azt böltsen vezette,
Kinek nagy, kinek jó vala minden tette,
Tévedez a' Hajó el-törött Kormányá.
Már a' puffadozó Hullám Dagályának
Tárgyul ki tétetik, Orkány hánnya veti,
Míg végre az Örvény vermébe temeti,
'S csak híre marad fen e' derék Gályának;
Vagy ha éppen nem is vész tán el egészen,
Csak meg rongálódik, csak Rések támadnak
Oldalin, ezek is ki által foldatnak?
Hát meg újjittatást kitől 's mikor vészen?
Igy szólt, 's már karjait a' híg Levegőbe
Szét terjegeti, és szárnyai öbleit
Feszíti, fel fogván azokkal Lebleit
Notusznak. — Még szóllok vala, már menőbe
Szállott — 's egy világos Felhőnek hátára
Ülvén a' Déli szél fuvallati által
Ment Buda, ment Po'sony Egein is által
'S tartott egyenesen Bétsnek Városára.

Hol a' Haza Attya az Ég Sphaerájára
Tekíntvén, Isteni kedvesét meg sejtí ,
Óhajtásainak kebelébe rejti ,
Kegyesen szólítja ; 's ím az ő szavára
Csillapodik — meg áll Adrasztea , mivel
Erős szövetségben állott Tréziával ,
Felséges Koronás F e r e n c z nagy Annyával ;
Most sints' Barátságban nagyobbban senkivel ,
Mint Ezzel. Meg álván el darabolt Zokkal ,
Nyögdeli a' gyászos Esetet csüggedő
Orczával , 's hogy éppen e' miatt ered Ő
Égnek , 's már nem gondol a' Földi Dolgokkal.
De Leopold Fija mondván : hogy könnyebben
Lehet tünni , a' mi már nem másolható
Rhamnuziám ! Ugyan azért is hatható
Vígasztalásodat találhatod ebben
Meg abban ; Velem is hogy közös a' mi ért
Téged. De ha már az irígy Ég el-vette
Podmaniczkit ; módom van nekem helyette
A' Kormányra mást is nevezni. — Hát miért
Hagynád el a' Földet ? Hiszem míg a' Haza
Oszlopai közzül ki néznék egyet a'
Fő Polczra már próbált tehető Kart vet a'
Megye Kormánnyára , ám addig is az a'

Kit én jól esmérek, kit Tanácsosommá
Már rég választottam ért elmével bíró
Odry András, a' ki nagy ügyekben Bíró,
Kit gyakran nevezék titkos Biztosommá.
Ott van segédül a' tapasztalt Szutsics is,
Ki már a' Hazának Atyái sorában
Áldozott néked az Ország Templomában.
Ott Gombos, Alföldy, ott Latinovics is
Fő Bíró; Mestere maga Kátó vala
Ennek, azért részre hajlást nem esmer ő,
Ígazat mondani kinek kinek mer ő.
'S csupán a' jó Erkölt nyerhet ő általa.
Hát az Ösz Tanácsos Rudits Máté, — kinek
Neve Böltessége mindenütt esmerős
Ítélete — nyomos, határozott, erős
Észbe néki enged minden, Ő senkinek.
Esmerem Ezeket 's többeket is, lévén
A' Nevemre szentelt Csatornát vizsgálni,
Látám Nemzetisen körülöttem állni,
'S Hajozni a' széles Csatornának Révén.
Vannak még mások is, a' kiknek Neveket
Sorral elő hozni igen sokra telne,
A' kik Oltárodnál tömjéneznek. — El ne
Hagyd hát, óh Heliosz Leánya! 6) Ezeket

'S Már ha Palinurnak a' Hullámban ása
Vesztet az Alakos Forbás , vállaid add
Timon alá , és azt 7) ön magad is ragadd,
'S e' pompás Hajónak Te légy Eneása. 8)
Nem sok idő mulva állítok Helyedbe
Árpád Fiaiból egyet erős Karral,
A' ki szembe szállhat bár melly Zivatarral.
Tudom akkor úgy se vágyódot Egedbe ;
Mert Areopagod 's Törvényed Szentsége
Tiszteletben léssen ; a' botor vakmerő
Dagály nem lesz semmit indítani merő
Ellene , nem sérül senki embersége.
Igy szóltott a' Haza igaz 's szelíd Attya ,
'S egyszer'smind feléje karjait ki tárá ,
Mellyekbe a' le szált Isten Asszonyt zárá ,
És folyvást is kegyes szavakkal bíztatja.

De meg is tartotta a' mit ígért, mivel
Másfél Év multával kinevezvén Néked
Báts, ki méltán ülje — leg magassabb széked
Ime' meg vigasztalt — Téged Gróf Győrivel.
Győrivel é? Nagy Név! gyémánt kalapáttal
Van e' Név be vágva a' Haza Egébe
És arany betűkkel Ferdinánd Könyvébe
Irva, 's e' híres Név ölelkezik Báttsal.
E' Néven egy Mihály, még ezer öt száznak
Ötven ötödikén Ferdinánd Nevében,
Mint Követ, Zaival Ázsia körében
Volt, és híven szolgált az Osztrai Háznak,
'S Mikor Amuráthnál e' követtség telte
Amasán Városban leve, Nagy Imrének
Helyére a' Hajós sereg Vezérének
Tétetvén, Tisztségét hívséggel viselte.
Meg is érdemlette Ferdinánd Kegyelmét;
Mert a' mult Esztendő folytában Tatában
Nagy veszélyt szerzett az Omár Táborában;
'S ott vonta magára Zainak figyelmét. 9)

Nints Hely, nintsen idő, hogy le írjuk sorral
A' Radványi György Grófok minden Fiát
Nagy Tetteik töltik el a' Historiát,
Mellyeket miveltek híven minden korrál ;
Ugy, hogy az Országló Fő mindég nagy Tárgyal
Foglalta el őket a' Haza Kőrében,
Folyvást ültette a' Megyék Fő Székében
Mint most is FERENCZÜNK e' Ferenczel tárgyal.
E' Ferenczel, ki már Tolna Vármegyének
Kormányát szelíd: de bölts kézzel vezette ;
Igazság, Emberség Tetteit jegyzette.
Tisztelték, szerették azért Ifjak Vének:
Mert mikor a' Rendek előtt Széket üle,
'S Plátói nyelvén a' Tárgyat elől adta,
'S annak szövevényes részét bontogatta,
Azon Ákhitofel 10) maga is elhüle.
Itélt ő szorosán, de még is Drákónak 11)
Keménységét soha például nem vette,
A' Törvények sullyát kegyvel mérséklette
'S ez kötelessége minden jó Birónak. 12)
Nagyságát nem abban tartá, hogy féljenek
Tőle: hanem, mint Márk - Aurel, ő legyen
Az, a' ki legtöbbet a' köz Jóra tégyen, 13)
'S Példájára alatt-valói éljenek.

Nem nézett le senkit felrántott Szemöldel
Hanem derengtvén Báj ülte Homlokát,
Szelíden halgatta a' Beszélő okát,
'S Lelke nem súgta ezt: *Ellen szóllót öld el.*
Ő fő vólt, hol kellett 's parantsoló; de ám
Sokszor a' kissebkek vig csoportja között
A' Baráttságnak is Rózsákat kötözött,
'S Fő Helyéről mintegy le ereszkedő ám,
Mint a' nagy Hatalmú Olymp tetejéről,
Hol tsak egy Intéssel teremt száz világot,
Hagyván magától az Égi Méltóságot
Filemon kitsinyded Gunyhójába téről;
Szinte úgy e' kegyes Grófnak jelen lette
Az alacsonyabb, de virtusokkal ékes
A' puffadozó Dölyf dagalyától békes
Kalyibákat sokszor Templomokká tette. —
Dísz adott Gróf Győry néked szülő Hazám
Tolna; de illy Égi Sajátú Embernek
Munkássági Bácsban tágasb Mezőt nyernek.
Nagy volt ott; hanem itt sokkal inkább az ám
A' kegyes Numa már Terminuszt Istenné
Avatván 14) Oltárt rak Róma Vidékein
Számára határúl minden Telekein,
'S meghagyja Népének, hogy ő is azt tenné.

Hát a' Magyar Haza szent Pantheonában
Az Atyák egy legfőbb Targynak nem vették é
A' Határt, 's eránta el nem végezték é,
Hogy Gróf Győry több bölts Fők társaságában
Újlaky Honnya és Bács Vármegye felén
Az Iszter Keblében fekvő Zsivát, meg a'
Több Szigeteket bejárván, ha a' Mega 15)
Viszsgálja meg áll e' igazságos Helén?
Igen! 16) 's a' mit Pompil tsak Istentől vára,
A' mi a' sajátság egy legfőbb Igaza,
És bátorsága a' Birtokniak; a' Haza
Annak Terhét raká Gróf Győry vállára.
Meg is felelt a' Gróf az Ország Gyülése
Köz Bizodalmanak, mert Pythiássával
Orczy Lőrinczel, mint hűséges Massával
A' rá bízott Dolgot végezni nem kése:
Sőt e' derék Párnak bölcs szemlélései
Már is véghez menvén az Ország javára
Megtétegett mind az, a' mit tőle vára
A' Haza; állanak már rendelései,
Mellyek a' fen forgó kérdést vetvén fontba,
A' két Rokon Ország között eldöntendők
Ma holnap tartandó Határt kijegyzendők
Meg adván tellyesen kit mi illet pontba. —

Idvez légy nagy Györy! csókoljuk a' Kezet,
Melly a' Nemes Megye forró kérésére
'S számára végtére leg jobb Sorsot mére,
'S tapsoló örömkink közt közinkbe vezet.
Fogadd el kegyes Gróf ömledő Hálánkat,
A' melly öröm könnyel buzog ki belőlünk.
Az Ég Téged soha el ne vegyen tőlünk,
Ne lássuk már többször árvául Hazánkat —
Derítsd ki Vezérünk köz Hazánknak Egén,
Mint a' Tavaszi Nap, orczáidnak Kegyét
Vidítsd fel e' kárán még sohajtó Megyét;
Hadd örvendjen ki ki fényednek melegén;
Mert a' merre fordulsz, kegyességed Napja
Az öszve sereglett Népre sugározván,
Kellemmel el öntött érzéseket hozván,
Ujjul a' Nemesség 's a' Pór Apja Papja.
Ülj fel ditső Férfi azon Érdem Helyre,
Mellyet az Országlás serdült korán, korán
Három Palatinus bíra tsak szaporán
Egymást váltva. 17) Később Időben, a' melyre
Jutván halhatatlan névben az Istenült
Csáky, Bottyányi, és Berlinnek Győzője
Hadik, 's a' Törvényben Szólon előzője
Ürményi, 's közelebb Nagy Podmaniczky ült.
Éke-

Ékesítsd e' Polczot, 's kegyes karjaidat
Nyújtsd ki az üldözött erkölts védelmére ;
Áraszd el Jóságod az egész Megyére.
Tekints, ápolj minket úgy, mint sajátodat.
Parantsolj rendelj ! mi szívesen fogadjuk
Szavaid, 's legnagyobb Jutalmunkat abban
Tartjuk, ha a' köz Jó hasznára ujabban
Szüntelen sikeres Munkáinkat adjuk.
Nem fogysz ki a' segéd kezeiből soha is ;
Mert e' Nemes Megye abban is tenyésző,
Munkás fiaiban hogy el nem enyész ő ;
Mutat szolgálatra valókat már ma is,
Kik között Szucsicsot szemlélhedd legelől
Ezt Dike 18) fajzotta és nevelésére
Minerva mindent tett, míg Themis végtére,
Mint unokáját, nem állítá jobb felől ;
Véle vannak, kikről már fellyebb is egy két
Szó van ; mások is, nézd mint környékezik a'
Nagy Ruditsot három Unokái, kik a'
Bájos Aedoszt 19) képzik ; nem látsz köztök hetykét
Dániel ez, 's másik Jósef, és a' Máté.
De hát Latinovits Neme nem gazdagon
Tenyész é Bács kövér Térésén 's nem parlagon ?
Végetlen Idökre — Ez útat nem vátt é ?

A' Komoly Fő Bírón kívül, Dávid, Béni,
Gedi az Izrael Bírója nevének
Fen tartója — Stánczi, a' leg komorb Vének
Kedvre serkentője, — 's a' három mord Néni
Engesztelője. És Ivánnak Károlya
Már e' Nemes Megye Tisztjeit bővíti,
És a' köz Munkákat viselni segíti,
A' mit a' Rendek elvégeztek, ő rója.
Ki nem látná Sándor termetes Alkatját,
Mellyet Dánieltől Péteren, és saját
Attyán Jósefen át vévén alá faját,
Meg tartotta deli pozsgás származatját.
Rinek van is már egy kis Iványa — Ennek,
Ha a' könyörülő Ég kedvez, Jánossá
Nevelkedik még Ez 20) olly nagygyá 's okossá,
Ha majd Esztendei férfi korra mennek. —
Horti Rigyiczai Kovács is már rég az
Ideje, hogy Magyar Országban érdemes
Birtokos Czimeres, Nemzetes és Nemes
Mert Osztrai Mátyás Királyunktól még az
Ezer hat szász tizenharmadik mentében
Pál mint már Százados Veselény Zaszlója
Alatt lévén Ozmán Porontya rontója,
Fülek Várnál Nemes Nógrád Vármegyében

Vitézség Díjjául czimet nyert, és Imre —

Méltó Unokája, már most az Tégedet

Ékesít, és hosszú Időkre Nevedet

Át adja; méltó vagy tehát Verseimre

Méltók Fijaid is: József 's Mihály, mivel

A' köz Jóra lelki tehetséggel bírnak,

Ha kell, minden Tárgyról beszélnek és írnak.

Tehát ajánlhatók maguk érdemivel.

De Odry se ment el az örök hazába 21)

A' nélkül, hogy maga mássát Józsefében

Nem hagyta volna el a' Nemes Megyében

Kép viselőnek, az Ügy-Védek sorában.

Te is kedves Földim C z i n t u l a már régen

A' szelíd Emberség 's Betsület ösvényét

Járdalván, esmérted a' Haza Törvényét,

'S voltál nem Meteoroként a' Magyar Égen;

Mert van három Fiad, a' kettő Ezerrel

Kész volna megvívni — Egyik Templomában

Mint Káplány szolgálván Themisnek Házában;

Ez Ésszel pennával győz; azok fegyverrel.

Te pedig az Égi Holnában, a' hova

Viszsa szívárgottál e' Napokban, fényel

Körül folyva el vagy töltve olly reménnyel

Hogy Fijaidban élsz századokra tova.

Szűcsics is mutathat egy derék Fit, kitől
Minden nágyot várunk még idővel, ha a'
Nemzője nyomdokin felléphet valaha
Akármely Tiszteségre; többet nem Senkitől. —
Rém Lelkek e', vagy mik, a' kiket a' régi
Idők homályiból kifeselni látok,
Kiknek pánczéljokra szemet és szát tátok;
Földi Alkak e', vagy származások Égi??
Idv' néktek! Bástyául a' Magyar Hazába
Jött Férfiak Páznán és Hünt egy Testvérek
Német Ország szülte Atyafiai vérek.
Geiza Hősei! a' Vallás Dolgába
Nagy elő menetel eszközi vóltatok.
Ti rátok vólt bizva, hogy bé avassátok
Szent Istvánt 's a' Vitéz Rendbe számláljátok,
Mikor oldalára Kardot csatoltatok
Garan vize mellett, hogy Kupa Pogányit
Vezérségték alatt a' Bakony Bikkesse
Közül ki hajhássza, 's merevén temesse
El a' Pogányságnak minden maradványit.
Ti adatok nevet Hont Vármegyének is; 22)
Ti gazdagítatok Honnyunkat azokkal
A' hosszú sorban le jött Maradékokkal,
Rikből egy jó Tagja van a' Megyének is.

Mészáros Dániel! Te vagy Ez Anyádról.
De ha semmi sugár nem lövelne is rád,
Tudományod maga, 's jó erköltsöd is ad
Érdemet, melly a' Te Sajátod. Atyádról
Van egy Testvéred is Antal; a' ki szinte
A' Nemes Megye több Fiai Körében
Szegénynek Gazdagnak Ügyében Perében
Oly egyenes és oly jozan Bíró, mint Te.
Epéosz Mivének dúzs Méhe nem szüle
Külömb Férfiakat mint a' Vojnics Nemes
Nemzete, melyből vált sok Vitéz, sok szemes
Tudós, ki Vármegyénk Székiben ül, és üle.
Az Antal Fő-Bíró már csoport Évektől
Ólta; van neki egygy Amfion nevelte
Fia György, Euterpe báj Lanton kivel Te
Játszol ittasodva Hypokrén Cseppektől. —
Kézen hozza Nemes Alföldy is Fiát.
Ez gyenge korán már a' jobb Lelkek között
A' Tudományokban koszorút kötözött
Homlokára; 23) 's kedvet nyert Jósága miatt —
Sándor Úr is 24) a' nagy Hunyadi Barátja
És Albániának Fejedelme régen,
Ki sok Diadalmat nyert a' Törökségen,
'S Alla özönének vólt ellenző gátja;

Meg ajándékozá Hazánkat azokkal,
Kik az Uralkodó Osztriai Háznak
Nagy szolgálatokat tettek a' mult száznak
Elején, a' tőle jött Csernovitsokkal;
Kik, mint Leány ágon Sándor Úr Utói,
Ki menekedvén a' Bizantium Vára
Ura Hatalmából, jöttek a' Hazára
És lettek a' Magyar Határ Őr állói.
Ezekből ismét a' Leány ágon jö le
Antunovics Károly, ki már jó ideje
Hogy Szolga Bíróvá lett sok Esztendeje.
Hát a' Megye vár más Szolgálatot tőle. —
Ki vetközött már az Oskola porából
Horvát-nak is egy nagy reményű Fia, ki
Figyelemre méltó, a' kinek ajaki
Tisztán szólnak Verböcz 's Kelemen Tárából. —
Knézy Mátyás Megye Levéltárnoka, ki
Szorgalmatos Jegyző, és mindenkor készen
Szolgáló; talám már az Idő itt lészen,
Hogy a' meg érdemlett Jutalmát végye ki. —
Kör öskényi! Te is egy vagy, ki figyelmét
Vonhatod rád kinek kinek, huzamossan
Tett szolgálatoddal, a' mellyet nyomossan
Vittél, mutogatván, mindég érett elmét. —

Úgy Kardost is, kinek dolgozási halom
Módra fekszenek a' Levél Tár Boltjában,
'S elég Tanuságot az ügyek folytában
Tesznek; már érintse illendő Jutalom.
Nagy Idő, hogy már e' Megye Év könyvében
A' Vargay Név is érdem Jeggyel telve
Meg jelent, és folyvást Tisztségre emelve,
Most is híven szolgál az erkölts körében;
Gáspár, a' ki szívét ki tárva viseli,
Nem rejtven abban el semmi álnokságot,
Egyenes Ő, gyűlöl minden gonoszágot:
Csak az Igazságot követi tiszteli;
Neveli Károlyát, 's Hazáját biztatja,
Hogy ha e' szép Gyermek Ember korra jutánd,
A' Tudomány, 's Erkölts szent útjain futánd,
Vál belöle árvák és özvegyek Attya.

Méltóságos Gróf Úr! vállalni fel merem
A' kezességet, hogy mind Ezekben készen
Hívség, Erkölts, 's elég Tudomány is leszen
A' köz szolgálatra — Mivel mind esmerem.

Hosszas lennék , ha én Személyesen elől
Számlálnám azokat , kik érdemet tettek
Már mióta itten szolgálatot vettek ;
Szólnak úgy hiszem majd , mások ezek felől.

Élj Nagy Gróf 's Fő Ispány! soká élj! azokkal,
Kik fel emelésed Innepét fényesen
Tartani a' szomszéd Megyékből felesen
Jöttek e' kalpagos 's Lelkes Magyarokkal.
Kik közt az üstökös Bors Vezér Honnyának
Bölds kormányozóját Klobusiczkit elől
Látom körül fogva mind jobb mind bal felől
Több Méltóságoktól — Már Ennek magának
Látására magos érzelembe merül
Minden Magyar Szíve , mert eszébe hozza
Hogy ez Innep leg főbb Diszét ő okozza
Mint ki által Győry fő Székére kerül.
Nincs Hely itt ki tenni nevenként azokat
Kiket Zalán Honnya , 's Kuthen Szállásai
Pest , Pilis , Solt , Tolna , Baranya Várai
Tisztelkedni küldtek ; azon Magyarokat.

De nem gátolhatom hévvel ömledező
Szívemnek fel felé csapongó Lángjait,
Fel vonom hát még kis Lantomnak húrjait
Hogy legyen egy Gigász Nevet Zengedező.
Nagy O r c z y, daliás Hős, Égi Lantverő!
Tekints le az Olymp láng Vidékeiről
És Unokádat lásd, mondhatni a' kiről
Hogy minden Virtusban Te néked Ő merő
Másod; kivált Hazánk Nyelve szent Ügyének
Palladiuma, és rettenetlen Véde;
Ne félj óh Nemzeti kincs! mivel meg véd E'
Minden agyarkodó kajántol. Nevének
Csak hallására is el zsibbad a' buta
Korcosság, meghittség; és a' Szemöldöklő
Finnvás Villjaival nem lészen öldöklő
A' Honyság ellen; mert bátorságba juta
Szent Aegisze által fedezettvén — Ennek
Magos Tulajdonit Albion tiszteli
Öröklő Nevével már is vagyon teli
Europa, bár Évi még fél korban mennek.
Mind Ezeket Árpád, Tuhutum és Zoltán
Gyula, Botond, Lehel, és a' Harczok Apja
Hunyady 's Eldődink Táltosa fő Papja
Kádár Menyből nézi, 's örül Ezek voltán.

Éljetek — Még egyszer mondom! Nemzetemnek
Díszei, 's az örök Hír Szárnyain messze
Nevetek a' végső Időkig terjessze;

Mert kis tartóssága van az én Versemnek.

Ti is Nemes Megyénk Fiai éljetek!

Részre hajlás nélkül a' köz Jónak szánva,
Egymással szelíden 's Barátsággal bánva
Tisztetek tegyétek, hogy Grófunk véletek
Meg elégedhessen; sőt ditsekedjen is.

Hát jó erkölcséről kit kit esmérjen ki
És Kormányozása alatt soha senki
Ne találta sson, kit még tsak meg fedjen is.

Hogy merém Nevét ez Országos Embernek
Festeni? de óh Gróf meg botsáss ezekért,
A' Te Nagyságodhoz alacsony Versekért;
Parnasz Szüzi engem már rég nem esmérnek.
Régen láttam én a' Helikon Templomát,
Mellynek Káplányi majd mind Ifjú Korúak,
'S inkább vigak nem úgy, mint én, szomorúak
Már gyep nötte ott bé Kalliopém nyomát.

De ám Perszepeol', és Zsúsistánnak Ura
Egy Szegénynek pohár Vízét el fogadá
Ajándékba, 's kegyes Tekintetét adá
Rá; nem igazítá véle a' Kapura.
Fogadd Te is nagy Gróf e' kis ajándékot
Kegyelmesen, és fel melegült kebelled
Lebbennyen fel nékem kegyed lágy Lebelled;
És nézd itt csupán a' tisztelő szándékot.

J e g y z é s e k.

- 1) Jupiter Leánya, a' Kárnak és Veszedelemnek Isten Asszonya. His Ján. Gör. Rom. Myth. §. 148.
- 2) Határozottan mondhatja az Iró, mert már három esztendőktől fogva akár ide Haza, akár úton van, a' napok járását pontosan jegyezvén jól tudja, hogy 1825-dik esztendei Májusnak 11-dik napján utazván Pestre, látta hogy estve 6 órakor Budáról nagy felhő ereszkedett által a' Dunán, éppen mikor Pestre ért az Iró az első sebesen esett; de egynéhány Perczenet múlva kezdett tisztulni; az első folyvást esvén. Ekkor halt meg a' Fő Ispány, 's mikor tisztult a' Felhő, Teste a' Gyász allotmányon feküdt.
- 3) Az Idvezült egynéhány Kül. Országi Tudós Társaságoknak Tagja vólt.
- 4) Orvosi Tudománnyal is birt.
- 5) Themis Rhamnosz Városáról, melly Áthene vidékén feküdt, Rhamnuziának is neveztetett. Myth. §. 149.
- 6) Themist némelyek Heliosz Leányának tartják. eodem §-pho.

- 7) Timonnak nevezik a' Magyar Hajósok azt a' Deszká-
zatot, melly a' Hajó farán egy nagy Rúdról a' víz-
be merül, és a' mellyel igazgatják a' Hajót. Másképp
Hormány.
- 8) Te Palinure petens - - - - -
- Deus - - - - -
Phorbanti similis - - - - -
Quum Pater amisso fluitantem errare Magistro
Sensit et Ipse Ratem nocturnis rexit in undis
Virg. aen.
- 9) Bud. Lex 148.
- 10) Dávid Király Tanácsosa, hathatós Tanácsos II. Sam.
16. 23.
- 11) Az Atheneieknek oly Törvényt adott, mellyek ke-
mény Karaktere bélyegét viselik. Anach. 1. 68.
- 12) Prolog 14. §. 5.
- 13) Erdélyi Muz. 6. Füz. 74. 's több Lap.
- 14) Myth. 165.
- 15) *Megya* Hellen Nyelven, is ebből lett a' Magyaroknál
megye vagy határ.
- 16) Art. 5. 1807.
- 17) Mogh seu Moch Palatinus et Comes Batsiensis sub
Bela III-o 1188. Dominicus Palatinus et Comes
Bodrigiensis 1193. Julius filius Borz Palatinus et
Comes Bodrigiensis Cognomento Magnus 1222.
Corp. Jur. Tom. 2.
- 18) Themis Leánya Myth. 149.
- 19) Szemérmetség. Ugyan ott.

- 20) - - - - - si qua Fata aspera rumpas
Tu Marcellus eris - - - - - Virg.
Czélózás van még itt Jánosra, a' Királyi Tanácsos-
ra, Jósefnek, Sándor Attyának Testvérére.
- 21) A' Fő Ispány után, még azon őszön meg halt.
- 22) Horváth. Dip. és Bud. Lex.
- 23) Már a' Böltselkedés vagy Philosophia Doctora.
- 24) Scander Beg, a' Törököknél annyi, mint a'
Magyaroknál Sándor Úr.

